

KIV / ZOS

Dodatky

Seznam dodatků

- I. Alokace paměti pro procesy
- II. Principy vstupně výstupního hw

Imperativní programovací jazyky

- statické proměnné
  - vyhrazena při spuštění programu
- lokální proměnné procedur a fcí
  - alokace na zásobníku
- dynamická alokace paměti
  - v oblasti hromada (heap)
  - pomocí služeb OS

Proces

- mapování po spuštění procesu
  - kód, statické proměnné, zásobník
  - není mapována veškerá adresovatelná paměť
  - 32bit systémy 2-3GB virt.pam. (zbytek OS)
- žádost procesu o paměť
  - knihovní funkce (alokátor paměti)
- zvětšení hromady
  - požádá OS

32bit OS

32bit OS, $2^{32} = 4\text{GB}$

2+2 Win: proces+OS

3+1 Win: prepinac /3GB

```
[boot loader]
```

```
timeout=30
```

```
default=multi(0)disk(0)rdisk(0)partition(2)\WINNT
```

```
[operating systems]
```

```
multi(0)disk(0)rdisk(0)partition(2)\WINNT="????"  
/3GB
```

PAE (Physical Address Extensions)

podpora až 64GB fyzické paměti pro aplikace na IA-32 platformách – přepínač /PAE

Win2000, 32bit Win XP .. 4GB

Win Server 2003(8) .. 64GB

64bit Windows nepodporují PAE

expanze z 32bitů na 36bitů

$2^4 = 16$, 16x více, tj. $4 \times 16 = 64\text{GB}$

page directory, page tables na 8B

24 bitů místo 20 bitů

Explicitní správa paměti (C, C++, Pascal ..)

- *malloc()* a *free()* v C, *new delete* v C++
- alokátor paměti
  - spravuje hromadu
    - současná nestačí – požádá OS o další úsek virt.pam.
  - alokace např. metodou first fit
- problémy
  - nezapomenout uvolnit paměť, když není potřeba
  - roztroušení *malloc*, *free* v kódu

Snaha vyřešit správu paměti jiným způsobem,
automatickou správou paměti

Čítání referencí

- např. Perl, Python
- každá datová struktura
  - položka **počet referencí**
  - při snížení referencí – `test == 0` uvolnění
  - počty referencí udržovány automaticky
- nevýhody
  - čas při vytvoření / zrušení odkazu
  - cyklická datová struktura – neuvolnění paměti

Garbage collection (GC)

- automatická detekce a uvolnění neodkazované paměti
- např. samostatné vlákno
  - spuštěno při *dostupná paměť' < limit*
- součást virtuálních strojů (JVM, CLR)
  - potřebuje rozumět obsahu datových struktur

GC

- výhody
  - usnadnění pro programátora, redukce chyb
- nevýhody
  - plně v režii virtuálního stroje
  - aktivace GC v nevhodných okamžicích
    - explicitní spuštění GC
  - nepoužívaná paměť může zůstat alokována, pokud nenastavíme odkaz na null

GC: Mark-and-sweep

- první průchod
  - vyhledává dostupnou paměť
  - začne od globální proměnné, lok. proměnné procedur a funkcí (kotevní objekty)
  - odkazy – postupuje dále na odkazovaná data
  - označení – bit „objekt je dostupný“
- druhý průchod
  - neoznačená alokovaná paměť je uvolněna
- nárazové citelné zpomalení systému

GC: Baker Collector

- inkrementální verze
- paměť na 2 semiprostory
  - jeden aktivní, v něm vytvářeny nové objekty
- po určitém čase
  - jako aktivní označen druhý semiprostor
    - projde původní “mark-and-sweep”, místo označení prostor evakuuje do nového semiprostoru
    - na místě původního objektu – náhrobní kámen s novou adresou

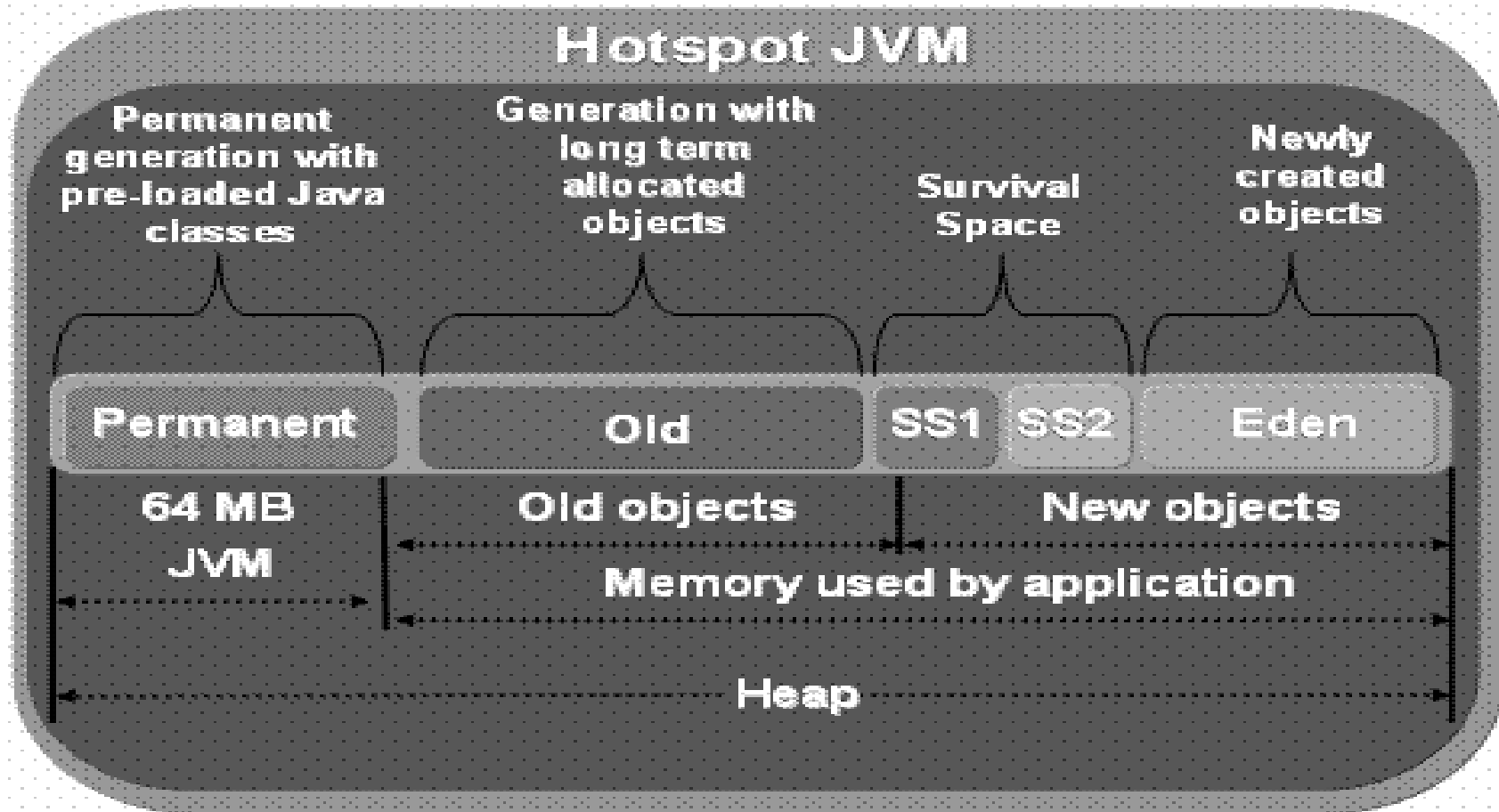
GC: Baker Collector cont.

- původní semiprostor
  - po průchodu jen smetí, lze zrušit
- nové alokace před úplnou evakuací starého semiprostoru
  - hned přesunout všechny odkazy z nového objektu
- výsledkem – čistý semiprostor
- inkrementální algoritmus
  - řeší nárazovou aktivaci mark-and-sweep

Další GC

- nevýhoda Baker C.
  - neustále přesouvá objekty – nákladné
- generační GC
  - CLR (.NET) – třígenerační GC
  - mnoho objektů krátká doba života, některé ale NE
  - přesun objektu
    - zvýšeno číslo generace objektu
    - objekt přežije N generací – do privilegované oblasti, kde není tak často zpracováván GC

Hotspot JVM

Odkazy

- <http://programujte.com/index.php?akce=clank&cl=2006060902-architektura-microsoft-net-framework-%96-3-dil>
- <http://www.skilldrive.com/book/DOTNETinSamples.htm>

II. Principy vstupně výstupního hw (pAio.pdf)

1. CPU řídí přímo periférii
2. CPU – řadič – periferie
aktivní čekání CPU na dokončení operace
3. řadič umí vyvolat přerušeni
4. řadič umí DMA
5. I/O modul
6. I/O modul s vlastní pamětí

Magnetické disky

- geometrie
  - několik ploten – každá dva povrchy
  - stopa (track)
  - stopa rozdělena do sektorů (sectors)
    - nejmenší velikost dat číst či zapisovat
  - všechny stopy pod sebou – cylindr
    - lze přistupovat bez přesunu hlav

Disky

- disková adresa (povrch, stopa, sektor)
- virtuální geometrie
  - aby nebyla nižší hustota na vnějších stopách
- logická adresa
  - sektory číslovány od 0 bez ohledu na geometrii disku

- logická adresa = číslo sektoru